

Het bezoek van André Vyncke bij familie De Saedeleer in 1907

In mijn archief vond ik onlangs een tekst van twee bladzijden, getiteld "*Op speelbezoek bij de familie De Saedeleer*", geschreven door André Vyncke, te Sint-Martens-Latem, en gedateerd op 12.06.1967

De integrale tekst laat ik jullie graag doornemen zie hieronder. Het is een bucolisch verhaal, dat zich afspeelde begin de jaren 1900 en een duidelijk beeld geeft van de leefwijze in deze onbezonnen periode. Het speelbezoek zou zich afgespeeld hebben omstreeks 1907. André Vyncke was toen (vermoedelijk) 11 jaar oud. De familie Vyncke was de buur van De Saedeleer en woonde in het Tempelhof van 1905 tot 1907. Valerius De Saedeleer (1867-1967) verbleef korte periode te Latem in 1893 in een klein huisje aan de Kortrijksesteenweg. Hij vestigde zich definitief aan de Leiebocht te Latem van 1898 tot 1908 in een eenvoudige woning, die gelegen was in de schaduw van de kerk en het Tempelhof. Valerius was een zwerver die op verscheidene plaatsen in Vlaanderen heeft gewoond.

Ik heb mij steeds afgevraagd waar deze woonst van Valerius en zijn vrouw Clementine Limpens zich juist bevond. Met wat opzoekingswerk, en met de hulp van dhr. Piet Boyens kon dit duidelijk worden gelokaliseerd. Volgens huidig kadastraal plan betreft het de woning Dorp 7, bekend ten kadaster Sint-Martens-Latem 1° Afdeling, Sectie B, nr 512/L (zie foto's hieronder)

Guy Romain

Zicht op het erf van De Saedeleer met vrouw en de drie kinderen. Rechts de stal/schuur. Voor de kerk de stal die gedurende jaren door de politie als garage werd gebruikt. (foto: collectie G. Romain).

Het gezin De Saedeleer, gezien vanaf de woning, voor het atelier aan de oever van de Leie.

Rechts het Tempelhof, in het midden het woonhuis van De Saedeleer. Links de villa Grenier, één van de eerste Leievilla's, gebouwd in (vermoedelijk) 1909. Op de voorgrond zit Albijn Van den Abeele. (foto: collectie G. Romain).

Valerius De Saedeleer, Kalme Leie te Latem. Dit doek werd geschilderd vanuit zijn atelier met zicht op de Leie.

In alle geval, leute en plezier was er bij die gelegenheid genoeg voor ons jonge gasten, te meer daar ook de Minne's van de partij waren, waar wij af en toe ook op speelvisite gingen. Dan was het grote bijeenkomst en werden er veldslagen geleverd in de boomgaard en op het kalvermeerselke.

Varen met de "kruisnetponte" onder de sterke hoede van Valerius als we niet te talrijk waren was ons heerlijkste vermaak.

Zo zag ik dan ook het kolenmagazijn dat Valerius zijn prachtig atelier geworden was en waar hij langs de Leie een groot glasvenster in gestoken had. Ook de kalkschuur zag ik, die nu vol stak met allerhande rommel, en waar wij zo goed konden spelen bij slecht weder. De opslagplaatsen waren verdwenen.

Het vieruurtje en hetgeen er op volgde blijft in mijn geheugen als iets onvergetelijks. Cleemke had speciaal bij de bakker "boerkes" doen bakken, kleine ronde broodjes met krenten in, en melkchocolade gemaakt. Daar er geen stoelen genoeg in huis waren gingen wij plaats nemen op de stenen trap van Van Assche's kantoorke. Om de jonge deugnieten koest te houden, haalde Valerius zijn fonograaf uit met koperen hoorn, en ronde bolvormige speelplaten, met houten naaldenbespeeld. Ik hield zeer veel van muziek. Toen ik misdienaar was, kon ik soms zo zitten luisteren naar het orgelmuziek van koster Sergeant, die een goed orgelist was, dat ik soms vergat te bellen onder de konsekratie, ik was zo diep gelukkig dat ik er alles bij vergat.

Op mijn vraag of ik verder zijn huis eens mocht bekijken, ging Valerius met mij mee, ik zag de grote voutekamer met de daaronderliggende kelders, de achterkeuken met open haard en bakkersoven. De lange jaren gekoesterde fantasie werd werkelijkheid en mijn verbeelding situeerde elk der verhalen en gebeurtenissen op de een of de andere plek van het huis dat mij zo dierbaar was.

Na dit eerste speelbezoek kwamen er vele andere, maar geen enkel is zo in mijn geest blijven hangen, als die heerlijke kennismaking met het huis mijner voorvaderen, de doorgoede echtelingen De Saedeleer, en zijn kameradschappelijke lieve dochters.

Sint-Martens-Latem, 12-6-1967

André Vyncke